

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.I.855/2009/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év december hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntető ügyben a magánvádló által - jogi képviselője útján - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 5.B.342/2008/9. számú ítéletét, valamint a Fővárosi Bíróság 22.B.6841/2009/2. számú végzését **hatályában fenntartja.**

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 5.625 (ötezer-hatszázhuszonöt) forint bűnügyi költséget a magánvádló köteles megfizetni, külön felhívásra.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s:

Az I. r. és a II. r. terheltek ellen a magánvádlók a Btk. 179. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt tettek feljelentést egy megjelent cikkben foglaltak miatt.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a terheltek ellen az 1. magánvádló által indított büntetőeljárást megszüntette; majd a 2. magánvádló által előterjesztett magánindítvány alapján lefolytatott bizonyítási eljárást követően a 2009. március 11. napján kelt 5.B.342/2008/9. számú ítéletével a terhelteket az ellenük rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

Az ítéletben megállapított tényállás lényege a következő:

Megjelent egy interjú az 1. magánvádlóval, a magánvádlók apjával, amelyben az 1. magánvádló a vele riportot készítő terheltek kérdésre válaszolva többek között a következőket nyilatkozta: „A fiaimmal szemben folyik egy polgári per, s abban a fiaim követelnek tőlem és a feleségemtől egy összeget. A fiúk sajnos elkövették azt a hibát, hogy azt hitték, soha többé nem jövök ki. Ahogy egyébként Mózes is mondta, aki az apját ócsárolja, annak vére rajta. Szóval, amikor rájöttem, hogy a fiúk meglovasítottak tőlem 50 millió forintot - festményeket, szobrokat, készpénzt és a Mercedesemet, amit már eladtak - megindítottam ellenük az eljárást az értékek visszaszerzésére. A náluk levő pénzt egyébként nem bánom, de a festményeket és a szobrokat szeretném visszakapni.”

A tényállás szerint a sérelmezett cikket megjelenése előtt az interjú alanyával a terheltek egyeztették, aki annak közléséhez hozzájárult.

Ugyan a bizonyítékok értékelése során, de tartalmazza az ítélet azt is, hogy az I. r. terhelt a cikk megjelenése előtt megkereste a Budapesti II. Kerületi Rendőrkapitányságot, ahol azt a tájékoztatást kapta, hogy a magánvádló ellen feljelentés alapján lopás büntette miatt eljárás indult.

Az ítélet jogi indokolása szerint a terheltek az újságírás, a tájékoztatás és az interjú-készítés szabályainak megfelelően jártak el; cikkük célja a közvélemény tájékoztatása volt, és az interjúalany nyilatkozatában foglaltakat a rendőrkapitányság is alátámasztotta. Ezért bár az apa nyilatkozatában az az állítás, mely szerint fiai eltulajdonították értékeit, alkalmas lehet a becsület csorbítására, a rágalmazás vétsége jogellenesség hiányában nem valósult meg.

Az ítéletet a magánvádló fellebbezése folytán a Fővárosi Bíróság a 2009. június 3. napján kelt 22.Bf.6841/2009/2. számú végzésével felülbírált és helybenhagyta.

Az első fokú bíróság indokolását kiegészítette azzal, hogy bár a kifogásolt szöveg tényállításnak minősül, az a teljes szövegkörnyezet figyelembe vételével értékelendő. A cikkben az interjú-alany akként nyilatkozott, hogy a fiaival polgári perben áll, amelyben a fiai követelnek tőle és a feleségétől egy összeget, és ennek kapcsán a „meglovasít” kifejezés csupán a vele szemben támasztott követelésekkel függ össze; annak jelentése nem azonos a Btk. 316. §-ában meghatározott bűncselekménnyel. Így ez a kifejezés nem gyalázkodó, nem megszégyenítő jellegű, és nem alkalmas a becsület csorbítására.

Ezért mellőzte az első fokú bíróság indokolásából azt, hogy a vitatott cikkben az apa azt állította: a fiai eltulajdonították az értékeit.

A jogerős határozatok ellen a magánvádló - jogi képviselője útján - felülvizsgálati indítványt nyújtott be; annak jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjában jelölve meg.

Az indítvány szerint az eljáró bíróságok az egyébként hiánytalan tényállásból helytelenül következtettek arra, hogy a terhelt cselekménye nem valósította meg bűncselekményt.

A magánvádló szerint tévedett az első fokú bíróság, amikor a cikkben szereplő tényállítás jogellenességét nem találta megállapíthatónak, és tévedett a másodfokú bíróság is, amikor a sérelmezett „meglovasítás” kifejezés valóságtartalmát elemezve arra az álláspontra helyezkedett, hogy az a polgári perhez kapcsolódott; a kifejezés az adott szövegkörnyezetben is egyértelműen az eltulajdonításra utalt, azaz azt tartalmazta, hogy ő bűncselekményt követett el.

Az indítvány szerint tévesen hivatkozott arra is az első fokú bíróság, hogy a cikk megjelenésekor büntetőeljárás folyt a magánvádló ellen; ekkor még őt az apja által tett feljelentés alapján indult eljárásban bűncselekmény elkövetésével nem gyanúsították meg.

Emellett sérelmezte azt is, hogy a Fővárosi Bíróság a tanácsülés időpontjáról őt a Be. 360. § (3) bekezdésében előírt kötelezettségét megsértve előzetesen nem értesítette, így a szóban előterjesztett, tényállást is támadó fellebbezését nem állt módjában részletesen megindokolni.

Mindezekre tekintettel a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezésére és az első fokon eljáró bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

A nyilvános ülésen mindezt kiegészítve indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság - amennyiben a Be. 360. §-ának megsértése miatt ezt indokoltnak találja - a másodfokú határozatot helyezze hatályon kívül, és a Fővárosi Bíróságot utasítsa új eljárásra.

..-.-..

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt felmentésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor; a terhelt felmentése miatt pedig a 417. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a magánvádló felülvizsgálati indítvány benyújtására jogosult.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárást folytatott le.

Az indítvány azonban részben nem megalapozott, részben pedig kizárt.

Ahogy az első fokú ítélet is tartalmazza: a terheltek a cikk közzétételével nem sértették meg az újságírás szabályait, abban az interjúalany által közöltek szó szerint jelentek meg.

Nem osztotta a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint a sérelmezett kifejezés - a „meglovasítás” - az adott szövegkörnyezetben értelmezve nem azonos tartalmú az eltulajdonítással. Az idézett szövegkörnyezet alapján is egyértelmű a következtetés arra, hogy a „meglovasítottak” kifejezéssel az interjú alanya arra utalt: tőle a fiai loptak. Azonban ezt nem az újságírók, hanem az interjú alanya, azaz a magánvádló apja állította; azt az újságírók csupán szöveghűen tolmácsolták.

Ezért annak, hogy volt-e büntetőeljárás a magánvádló ellen a cikk megjelenésekor vagy sem, nincs is jelentősége.

Mindezekre figyelemmel is helyesen következett arra az eljárt bíróságok, hogy a terheltek a cikkben írtakkal nem követték el a vád tárgyává tett bűncselekményt.

A magánvádló eljárási kifogása kapcsán a Legfelsőbb Bíróság a következőkre mutat rá:

A másodfokon eljárt bíróság határozatának indokolása szerint a Be. 360. § (1) bekezdés c) pontja alapján tartott tanácsulást; e rendelkezés alkalmazásának azonban csak akkor van helye, ha a bíróság a vádlott felmentéséről vagy az eljárás megszüntetéséről határoz. A jelen ügyben azonban az első fokon felmentett vádlottak terhére bejelentett - bűnösségük megállapítására irányuló - fellebbezést kellett a bíróságnak elbírálnia, erre pedig nem nyújt lehetőséget az általa hivatkozott eljárási szabály, ahogy a 360. § egyéb rendelkezései sem. Ráadásul kétségtelen az is, hogy a másodfokú bíróság nem tett eleget a Be. 360. § (3) bekezdésében írt értesítési kötelezettségének sem.

Azonban felülvizsgálatnak csak a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértések miatt van helye.

Miután azonban a sérelmezett eljárási szabálysértések nem tekinthetők ilyennek, ezen okok miatt a felülvizsgálat kizárt.

A Legfelsőbb Bíróság nem észlelt a 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, egyéb feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem.

Ezért a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az ismételt indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, valamint a 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2009. december 1.

*Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészár Róza
s. k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s. k. bíró*

A kiadmány hitelélül

írnok

AI né